

УВОД

Сребреница. До 1995. године помињање тог места скоро да није значило ништа. Никакве асоцијације, осим да се ради о насељеном месту. И јесте насељено место. Град, али мали.

Град у којем је над његовим муслиманским становништвом 1995. године, на измаку двадесетог века, наводно, извршен геноцид. Или град и његово муслиманско становништво који су послужили као средство политике, стратегије и интереса за **највећу обману** домаће и светске јавности о страдању тог становништва и о наводном геноциду над њим, али и највећу **подвалу** српском народу и његовим државним ентитетима. Видећемо на наредним страницама овога рада.

Средство разноликих притисака и уцена српског народа и његове државе. Најчешће спомињани град у оптужницама за ратни злочин против највиших српских цивилних и војних званичника с ове или с оне стране Дрине, свеједно. Оптужени и ухапшени највиши српски политички и војни руководиоци из времена грађанског рата у Босни и Херцеговини (БиХ). Оптужена и Србија. Први пут у историји да се некој држави суди за наводни геноцид. Али не суди се само њима. Мој снажан

утисак је да се суди и војној професији. Овај утисак потиче од дефиниције и схватања појма „удруженог злочиначког подухвата” коју је осмислило Тужилаштво Хашког трибунала. Али не само од тога. Увидом у садржаје неких оптужница Тужилаштва Хашког трибунала и дела која се појединцима, нарочито штабним официрима, који нису могли бити оптужени по командној одговорности, стављају на терет, веома је уочљиво да већина тих дела, по дефиницији, представљају редовне задатке и дужности тих официра из описа послова и радних задатака њихових формацијских места.

„Удружени злочиначки подухват подразумева учешће барем две особе које су се договориле да ће остварити злочиначки циљ у неком злочиначком подухвату и посредно и/или непосредно саизвршилаштво – не изискује учешће у злочиначком подухвату и плану, као ни постојање договора. Када је реч о посредном и/или непосредном саизвршилаштву, сваки оптужени сноси одговорност саизвршиоца за учешће у кривичним делима за која се терети на основу његових властитих поступака, било да их је починио сам или заједно са другима, зато што је у њима учествовао свесно, са злочиначком намером, посредно и/или непосредно, уз постојање договора или без њега, путем или посредством подређених или других особа, при чему почињење кривичних дела за која се терети укључује, између осталог, комуницирање, организацију, координацију, омогућавање, надзор или нечињење у циљу извршења кривичних дела за која се терети оптужницом.

УЗП нужно подразумева чланство у неком злочиначком подухвату и договор, док је чињенични кон-

текст операције могуће посматрати независно од злочиначког подухвата и договора”. (Подвукао Р. Ш.).

(Дефиниција преузета из Предмета број ИТ-05-88-ПТ

Тужилац Међународног суда против Здравка Толимира и осталих).

Сматрам да овој дефиницији и оваквом разумевању „удруженог злочиначког подухвата” није потребан посебан коментар, осим да је она прилагођена потребама Тужилаштва Хашког трибунала, како би оно, на неометан начин, могло под категорију „удруженог злочиначког подухвата” и „удруживања ради остварења злочиначког подухвата” подвести било шта или било кога, независно од тога да ли је и шта је непосредно чинио и коју функцију је обављао током сукоба у бившој СФРЈ. Ради потврде претходног става, али само ради потврде, обратите пажњу на подвучене делове дефиниције и уверићете се.

Није војска удружење за извршење злочиначког подухвата. Војска је легална и легитимна организацијска јединица државе, део државног система. Војска је средство политике и политичара, средство стратегије за остваривање државних циљева и интереса и подређена је политичарима, односно цивилној власти, без обзира да ли је та власт изабрана на демократским изборима или је једнопартијска и ауторитарна. Не бирају генерали своју власт, осим ако нису извршили војни пуч и успоставили војну диктатуру. Стога – задатак је генерала да воде и добијају ратове својих земаља, ако се политичари за то одлуче. О објави и започињању рата не одлучује војска. Политика и политичари одлучују. Политички циљеви су изнад војних. Исто тако, задатак војске је да у миру припреми себе и ресурсе које јој је држава ставила на располагање за успешно вођење и добијање рата.

Предмет војне професије јесте примена организованог насиља, употреба војне силе, односно оружана борба. Али то што је њен предмет примена организованог насиља или силе, и то најгрубље силе, не значи истовремено да је она нужно и криминогена. Није први пут да политичари приметну кавгу, а на крају одговарају генерали. Спискови лица који су се наводно удружили ради извршења „удруженог злочиначког подухвата” и садржај дефиниције тог појма су у Тужилаштву Хашког трибунала састављени тако да је могуће било којег професионалног војника, а потом и политичара, из било које државе у свету, учесника у рату, ставити на поменути списак, без обзира коју дужност је обављао. То се не односи само на припаднике оружаних снага Сједињених Америчких Држава (САД), као моћне државе, која иза њих стоји и штити их дефиницијом да их упућује на задатке ради остваривања и заштите америчких интереса широм света.

Овим рукописом узео сам себи обавезу и дужност да заштитим своју (војну) професију и да је браним од неоправданих и злонамерних напада, јер је она легална и легитимна у свим државама света, као и свака друга професија: медицина, инжењерство, новинарство, уметност и сл. И не само легитимна и легална већ и одговорна, одговорна својој држави, за њену независност, слободу и територијални интегритет. Одговорна и за животе људи, јер само у тој професији од одлука њених највиших руководилаца непосредно зависе животи људи и у миру и у рату. Барем би тако требало бити. У озбиљним државама и јесте. А после грађанског рата на територији бивше СФРЈ све је више напада на војну професију, нарочито од стране оних који, свесно или несвесно, служе туђим интересима, али и од неких дру-

гих. Најчешће се ради о неоправданим, неаргументованим и злонамерним нападима, а њихов циљ је јасан – уништити најмоћнији ослонац државе за остваривање циљева спољне и унутрашње политике.

Предмет интересовања у овом раду је **истина**, истина о хиљадама, **8.000** или више, како и коме устреба, наводно погубљених војних заробљеника и цивила муслиманске националности Сребренице.

Ради лакшег и бољег схватања и разумевања садржаја на наредним страницама ове књиге усмерићемо пажњу на неколико важних појмова.

Под појмом „**погубљени**” подразумевају се планска и организована, појединачна или масовна убиства заробљених војника и цивила, без претходног правичног суђења.

Под појмом „**Сребреница**” подразумева се територија општине Сребреница или „Заштићена зона” према резолуцији Савета безбедности Уједињених нација (СБ УН), која обухвата и град Сребреницу.

Под појмом „**становништво Сребренице**”, подразумеваћемо укупно становништво које се затекло у Сребреници за време и после операције „Криваја-95” (без обзира на то ради ли се о домицилном или о становништву избеглом у Сребреницу из суседних општина почетком сукоба у БиХ).

Под појмом „**Криваја-95**”, подразумеваћемо догађаје у и око Сребренице у јулу и августу 1995. године или заузимање, односно ослобађање Сребренице, зависи која страна изговара ове термине. Другим речима под тим појмом подразумеваћемо операцију Војске Републике Српске (ВРС) против 28. дивизије Армије Републике БиХ (А РБиХ) у Сребреници под наведеним шифрованим називом.

Под појмом „**Званична верзија муслиманских губитака у Сребреници**” или скраћено „**званична верзија**” подразумеваћемо ону верзију коју заступа муслиманска страна у БиХ и Тужилаштво Хашког трибунала, и која је, ко зна на који начин, у Трибуналу прихваћена и, као таква, послужила као доказни материјал или чињенично стање за изрицање пресуда и подизање нових оптужница за ратни злочин и злочин геноцида. И не само они. Верзију, према којој је ВРС у садејству са јединицама Министарства унутрашњих послова Републике Српске (МУП РС) и полицијским снагама Републике Србије, заједно са паравојним снагама из Републике Српске (РС) и Србије у току и после операције „Криваја-95, наводно, погубила **8.000** и више заробљених муслиманских војника и цивила.

Под појмом „**Дебрифинг**” подразумеваћемо „Извештај базиран на дебрифингу о Сребреници” холандске Владе, који је иста сачинила на захтев парламента те државе, због све већих сумњи у исправно деловање и одговорност Холандског батаљона УНПРОФОР-а.

Зашто сам се определио да се посветим **истини** и да њу истражим? Више је разлога томе. Навешћу само оне најзначајније.

Први: Једноставно, посумњао сам у могућност да неко од мојих колега, професионалних официра и подофицира, може постројити неколико стотина или хиљада заробљених противничких војника или цивила, наредити њихово погубљење или у томе недељу лично учествовати. По мом схватању и познавању војних професионалаца који су са мном, пре или после мене, завршили исте војне школе, њихово школовање, обука и професионализам, напосто, су неспојиви са предњом мо-

гућношћу. Професионални војници веома добро познају одредбе међународног хуманитарног и ратног права и тежину санкција за њихово непоштовање и кршење.

Други: „До 1998, хиљаде тела ископаваних по целој Босни смештано је на тузлански аеродром. Упркос најсавременијем тестирању са ДНК, само 200 тела могу се повезати са Сребреницом”.

Овај цитат из чланка „Икона Сребренице” (*The Srebrenica Icon*), објављеног у часопису *Defense & Foreign Affairs Strategic Policy* у броју 9 (2003), pp. 4-8, а превод објављен у часопису „Информативни билтен превода” број 2/2004, (Центар за војнонаучну документацију и информације, Београд, Балканска бр. 53), за мене је био снажан подстицајни фактор да се питању жртава Сребренице детаљније посветим. Томе додајем и чињеницу да подаци о броју становника Сребренице који су регистровани као избеглице и војници А РБиХ у Тузли и околини, од стране владе Федерације БиХ из Сарајева, у сарадњи са Светском здравственом организацијом 4. августа 1995. године, непун месец дана после окончања операције „Криваја-95”, у потпуности, или скоро у потпуности, одговарају броју становника Сребренице који су се затекли у истој, непосредно пре отпочињања те операције, што је уочљиво на први поглед. На основу предње чињенице, може се закључити да су сви или скоро сви становници Сребренице, након завршетка операције ВРС „Криваја-95”, на разне начине, изашли у Тузлу и околину и регистровани међу избеглицама из Сребренице 4. августа 1995. године **живи**.

Спроведена истраживања садржана у овом раду, недвосмислено и ван сваке разумне сумње, показују истинитост предњег закључка, који се може односи-

ти и на војноспособне мушкарце. У поглављима III (стр. 50–115) и IV (стр. 116–162) ове књиге у то ћемо се на најбољи начин и уверити.

Трећи: Европска унија је 15. јануара 2009. године, донела одлуку, којом се 11. јули проглашава „Даном сећања на муслиманске жртве у Сребреници”. Нема сумње да и иза ове, као и иза многих других одлука које су донеле западне „демократије”, стоје исти моћници, као и иза тужбе Хрватске и БиХ против Србије за наводни геноцид над несрпским становништвом у тим државама. Потом је, на основу тога, група невладиних организација у Београду јавно тражила од државног руководства Србије да се овај дан и у Србији прогласи даном сећања на геноцид у Сребреници. Питање које се намеће након наведеног захтева и спроведеног истраживања и уверења у чињеницу да су сви или скоро сви војноспособни мушкарци муслиманске националности из Сребренице изашли из исте након операције „Криваја-95” и регистровани међу избеглицама и у А РБиХ **живи**, могло би се изразити на следећи начин:

„Да ли је могуће да у Србији и Републици Српској међу политичким и интелектуалним естаблишментом постоји сагласност о такозваној званичној верзији о броју муслиманских жртава и геноциду над Муслиманима Сребренице и ако постоји зашто”?

Другим речима: да ли је могуће да цитирани српски естаблишмент прихвати, очигледно, наметнуту верзију броја муслиманских жртава и да се сложи са, такође наметнутом, оценом да су Срби или њихови појединци извршили наводни локални геноцид над Муслиманима Сребренице. И све то у одсуству резултата претходно извршеног истраживања по свим стандардима стручног